

HARJUMAA AASTA KÜLA 2024 ANKEET

1. KÜLA/ALEVIKU/KÜLADE PIIRKONNA NIMI: **SUURSOO KÜLA**
2. VALD: Rae vald
3. POSTIAADRESS: Suurekivi , Suursoo küla, Rae v, Harjumaa, 75213
4. KODULEHT (või muu ametlik teavituskanal, nt FB leht): [Suursoo Külaselts](#)
5. ANKEEDI ESITAJA: Fredy Lehe Suursoo külavanem
5. KONTAKTISIK KÜLAS: Fredy Lehe 5105369
6. KÜLAELANIKE ARV (2023 seisuga): 91

7. Küla lühitutvustus (max 10 lauset)

Suursoo küla on rohkem kui lihtsalt asukoht – see on elav kogukond, kus iga kivi, puu ja inimene kannab endas ajalugu ja tulevikuvisioni. Kuigi me oleme väikesearvuline küla, on meie süda suur ja meie ambitsioonid veelgi suuremad. Me ei hoiu ainult traditsioone au sees, vaid sulandame need kaasaegsesse ellu, luues innovaatilisi lahendusi, mis teevad meie kogukonna tugevamaks ja sidusamaks. Meie küla on näide sellest, kuidas tahe ja koostöö suudavad väikese koha muuta suureks – oleme rajanud Rae valla poolt tunnustatud külaplatsi, kus noored ja vanad armastavad koos käia. Meie eripära seisneb võimes hoida oma kodukoha identiteeti ja luua uudsust – me hoiame oma juuri sügaval mullas, kuid oksad sirutuvad julgelt tulevikku. Meie küla ei ole pelgalt elupaik, vaid koht, kus sünnivad ideed ja ellu kutsutakse unistused. Oleme valmis jagama oma lugu ja näitama, et väikesel külasüdamel võib olla suur mõju kogu piirkonnale.

8. Millised organisatsioonid, seltsid, huvigrupid külas tegutsevad?

Suursoo külas tegutsevad mitmed aktiivsed organisatsioonid, seltsid ja huvigrupid, mis mängivad olulist rolli kogukonna elus. Peamised neist on:

1. **Suursoo Külaselts** - MTÜ, mille eesmärk on edendada Suursoo kogukonna sotsiaalset, majanduslikku ja kultuurilist arengut ning säilitada ja suurendada küla elujõulisust.
2. **Laste ja noorte õppekeskus, MTÜ** - Keskus, mis pakub hajaasustuspiirkonnas elavatele lastele ja noortele innovaatilisi huviringe ja päevalaagreid. Samuti toetab see MTÜ erinevate projektide kirjutamist ja külas toimuvate sündmuste korraldamist.
3. **Maa rahva hoolitsus**, maa rahva hoolitsus suitsusaunas on sügavalt juurdunud Eesti pärimustarkus, mis ühendab looduse tervendava jõu ja vanad traditsioonid. Suitsusauna rituaalide käigus puhastatakse keha ja vaim, pakkudes küllastajatele sügavat lõõgastust ja vaimset tasakaalu.
4. **Suursoo motohuvilised**, mitmed Suursoo pered on suured motohuvilised ja võtavad igal aastal koos naaberküladega osa mootorrattaretkedest, et avastada üheskoos Eestimaa kauneid paiku. Harjumaa motohooaja avamise traditsiooni looja aastast 2018 on Suursoos elav naisterahvas, kelle algatusel on sündmusest kujunenud populaarne kogunemine, kus osaleb sageli mitusada mootorratast.

5. **Vanatehnikahuvilised**, külas leidub hulk inimesi, kes on tihedalt seotud vanatehnika ning aegade jooksul on pisikut külvatud ka naaberküladesse, kellega ühiselt aastas korra ka Vanatehnika Ringsõit Eestimaal ette võetakse.
6. **Aiandushuviliste kogukond**, kes on pühendunud oma koduaedade ja küla ühiste alade kaunistamisele. Nende pühendumus on vilja kandnud, kuna Suursoo majapidamine pälvis 2024. aastal Rae valla "Kaunis Kodu" konkursil auväärse III koha. Samuti rajati 2024. aasta suvel külaplatsile uhke lillepeenar, mis on saanud kogukonna uueks silmarõõmuks ja tõmbenumbriks.

9. Millised on küla peamised eesmärgid? Kas on olemas küla arengukava/kogukonna ühistegevuse kava?

Suursoo arengukava loodi KÜSK-i kogukonna eestvedaja stipendiumi 2023. aasta taotlusvooru raames ning täiendati Põhja-Harju Koostöökogu 2024. aasta koostööprojekti "Arukate külade arenguprogrammi" raames. Suursoo Külaseltsi missioon on luua turvaline ja ühte hoidev kogukond, kus nii noored kui ka vanad tunnevad end kaasatuna ning motiveerituna panustama ühiste ettevõtmiste edusse. Meie eesmärk on edendada turvalist elukeskkonda, mis ühendab erinevaid põlvkondi, andes igale külaelanikule võimaluse osaleda aktiivselt kogukonna elus ning aidates säilitada ja edendada meie küla eripärasid ja traditsioone. Suursoo Külaselts ei ole pelgalt traditsioonide hoidja, vaid ka uuenduste ja ühistegevuste eestvedaja, kes on pühendunud kogukonna terviklikule ja jätkusuutlikule arengule.

10. Milliseid traditsioonilisi ettevõtmisi on külal (külasiseselt; koos teiste küladega või partneritega)?

Suursoo küla on kokkuhoidev kogukond, kus traditsioonid mängivad olulist rolli kogukonna sidususe ja ühtekuuluvuse hoidmisel. Suursoo küla kohtub vähemalt 25 korda aastas erinevateks sündmusteks ja koos tegutsemiseks. Meil on mitmeid juurdunud traditsioone, mis toovad inimesi kokku ja tugevdavad meie kogukonna identiteeti.

Traditsioonid ja ettevõtmised külas:

- **Hommikused sünnipäevalapse üleslaulmised:** Juba 23 aastat on Suursoo naispere kogunenud varahommikuti sünnipäevalapsi üles laulma. Hommikul kell 6.00 on sünnipäevalapsel juba laud kaetud ja kuum kohv ootamas, et õnnitlejaid kostitada. Pidul on tempokas ja enamasti kahe tunniga läbi, kuna kõigi argiasjad tahavad toimetamist ja tööd tegemist
- **Uute ilmakodanike vastuvõtt hõbelusikaga:** Uusi külaelanikke tervitatakse hõbelusikaga, mis on sümbolne ja südamlük viis uute pereliikmete vastuvõtmiseks.
- **Kogukonna liikmete tunnustamine:** Suursoo küla väärtustab oma silmapaistvaid liikmeid, olgu need tublid lapsevanemad, Harjumaa aasta õpetajad, parimad sportlased või aktiivsed kultuuriedendajad.
- **Rae valla küladepäevad:** Juba 21 aastat on Suursoo küla olnud aktiivne osaleja Rae Valla Küladepäevadel, saavutades mitmeid võite (viimati 2024.aastal) ja korraldades 500 osalejaga sündmust ka ise.
- **Jaanipäevapidustused:** Jaanipäeva tähistatakse traditsiooniliselt suure hoole ja lustiga, kus lapsed ja täiskasvanud osalevad koos lõbusates võistlustes ja ühises peolaua katmises.

- **Pööripäeva traditsioonid:** Neli korda aastas koguneb külarahvas külaplatsile, et tähistada pööripäevi eriliste rituaalidega ümber lõkke, lugedes vaikides loitse, mis toovad kokku noored ja vanad, ning annavad mõtetele ja soovidele tiivad.
- **Talgud:** "Teeme ära!" talgupäev on aastate jooksul kujunenud traditsiooniks, kus külaelanikud tulevad kokku, et hooldada ja korrastada külaplatsi ja kodukohta.
- **Küla väljasõidud:** Igal suvel korraldatakse ühiseid väljasõite, et tutvuda Eesti eri paikadega ja ammutada uusi ideid külaelu edendamiseks.
- **Ühised töötoad:** Külarahva ühistegevuse hulka kuuluvad töötoad ja koolitused, kus õpitakse koos midagi uut ja jagatakse kogemusi.
- **Vana-aasta õhtu külaplatsil:** Aasta viimasel õhtul koguneb külarahvas külaplatsile, et koos ilutulestiku saatel soovida üksteisele head uut aastat, luues sooja ja ühendava meeleolu.

Suursoo küla traditsioonid ja ettevõtmised pole ainult meie kogukonna jõupingutuste tulemus, vaid ka tänu tihedale koostööle mitmete oluliste partneritega. Lisaks oma külaelu rikastamisele on Suursoo Külaseltsi juhatuse liikmed aktiivselt seotud partnerorganisatsioonidega:

- **Rae Valla Alevike- ja Külavanemate Selts:** Suursoo Külaseltsi juhatuse liikmed osalevad aktiivselt Rae Valla Alevike- ja Külavanemate Seltsis, kus tehakse koostööd teiste külade ja alevike esindajatega, et edendada kogukondade ühiseid huve ja projekte kogu valla ulatuses.
- **Põhja-Harju Koostöökogu:** Meie juhatuse liikmed on partneriteks ka Põhja-Harju Koostöökogus, kus osaletakse laiemates regionaalsetes projektides ja arenguprogrammides. See koostöö aitab meil viia ellu uuenduslikke ideid ja lahendusi, mis toetavad Suursoo küla ja kogu piirkonna jätkusuutlikku arengut. Juulis 2024. käisime Taanis õppereisil Torupis, mis on 2019.aastal saanud rahvusvahelise "Aasta küla" tiitli.

11. Õnnestunud algatused ja ettevõtmised 2022-2023 aastal (eesmärk, mida tehti, kui palju inimesi kaasati, kes oli sihtrühm, kes rahastaja või tehti omavahenditega).

2022-2023. aasta on olnud Suursoo külale äärmiselt tegus ja viljakas.

Suursoo arengukava loomine: KÜSK-i kogukonna eestvedaja stipendiumi ja Põhja-Harju Koostöökogu "Arukad külad" raames loodi Suursoo arengukava aastateks 2023-2030. See kava ei ole pelgalt paberile pandud plaan, vaid kogu kogukonda hõlmav tegevuskava, mis seadis suuna meie küla jätkusuutlikule arengule. Arengukava koostamise käigus toimusid mitmed väljasõidud, ühisarutelud ja küla hõlmav küsitlus, töötasime koos välja tulevikuvisionid ja määratlesime peamised prioriteedid. Selline kaasav protsess andis meie kogukonnale uue hingamise ja selge suuna edaspidiseks. Kaasatud oli 70% majapidamistest.

Suursoo kriisiplaani loomine ja kerksuskeskuse valmimine: Suursoo Külaseltsil on valmimas Suursoo kriisiplaan ning olemas kerksuskeskus koos autonoomse elektrivarustusega mis on loodud selleks, et pakkuda külarahvale ja ümberkaudsetele küladele kriisiolukordades olulisi tugiteenuseid, nagu esmaabi, soe varjualune, valgus ja puhas joogivesi. Lisaks soetati KÜSKi Innovatsioonifondi toel kriisidega toimetulekuks seadmeid ja koostöös päästeametiga toimusid lauaõppused ja meditsiinikoolitused, mille

eesmärgiks oli suurendada külaelanike valmisolekut kriisilukordades ja arendada esmaabioskusi. Kaasatud oli 70% majapidamistest.

Suursoo küla 90.aastapäev: Suursoo 90. aastapäeva tähistati mitmete üritustega, mis rõhutasid küla rikkalikku ajalugu ja kogukonna ühtsust. Külanaised valmistasid keraamika töötoas Suursoo serviisi, mis ühistel pidudel katab lauda. Külaplats sai endale aastapäeva auks suure pingi, mis tähistab küla ühtsust. Aastapäeva raames korraldati ka avatud päev, kus tutvustati küla ajalugu ja näidati, kuidas on hoitud ning lõimitud miljööväärtuslik piirkond ja traditsioonid. Sündmuse tegevuste rahastamist toetasid osaliselt Kohaliku Omaalgatuse Programm (KOP) ja Rae vald.

Tunnustus Suursoo külaplatsile: Suursoo küla pälvis Rae valla „Kaunis kodu” konkursil eripreemia, kui multifunktsionaalse külaplats, mis on küla uhkus ja süda. Küla kaasatus kevadistel heakorras tust töödel ja külaplatsi haljastusel suviselt on 70% majapidamistest sh noored ja lapsed. Külaplatsi hooldatakse regulaarselt küla elanike endi poolt.

Suursoo külaplatsi arendus: Suursoo külaplatsile on paigaldatud minigolfirajad, mis pakuvad lõbusat ja kaasahaaravat ajaveetmisvõimalust nii lastele kui ka täiskasvanutele. Lisaks on platsile paigaldatud grillkiik, mis loob mõnusa ja lõõgastava koha, kus kogukonnaliikmed saavad koos aega veeta ja piknikku pidada. 2023. aastal valmis kolmeosaline seikluspark, koos laskumisega, Suursoo 90. aastapäevale pühendatud pink, külaplatsi hooldamiseks soetati raider. Kõik need tegevused viidi ellu Kohaliku omaalgatuse programmi toel.

"Valgus kõnnib Suursoos" oli talvise pööripäeva eriline sündmus, mis muutis Suursoo külaplatsi tõeliseks võlumaaks. Kogu külaplats täitus maagiliste valgusinstallatsioonidega, mis loid lummava atmosfääri. Keset pimedat talveööd säras lõke, mis tõi soojust ja valgust, pakkudes samal ajal võimalust kogeda pööripäeva iidseid traditsioone. Ümber lõkke kogunesid inimesed, et jagada lugusid ja tavaid, mis on omased Suursoole üle 20 aasta. Öhtule lisas erilise puudutuse jõuluvana isiklik kohalolek, kes tervitas rõõmsalt kõiki väikeseid külalisi. Sündmus korraldati külaelanike oma finantseeringuga.

12. Milliseid ja kellele suunatud tegevusi on plaanis ellu viia aastal 2024/25?

Noorte kaasamine ja omaalgatusprojektid: 2024/25. aastal on plaanis välja arendada Suursoo noortekogu koostööformaati, mis annab noortele suurema hääle külaelu kujundamises ja võimaluse aktiivsemalt osaleda otsustusprotsessides. Eesmärgiks on jätkata noorte aktiivset kaasamist külaellu, pakkudes neile võimalusi osaleda omaalgatusprojektides, mis toetavad nende isiklikku arengut ning tugevdavad sidet kogukonnaga.

Suursoo kriisiplaani edasiarendamine, küla kriisiplaani arendamine on jätkuvalt prioriteet, koostööd tehakse üle-eestilistes võrgustikes. 2024/25 aastal keskendume plaani täiendamisele ja elluviimise harjutamisele läbi lauaõppuste ning täiendkoolituste. Need tegevused on suunatud kõikidele kogukonna liikmetele, et tagada valmisolek erinevateks kriisilukordadeks ning tõsta üldist teadlikkust ja turvatunnet.

Talve Jõulumaa 2024 – pühad kogukonna südames. Esmakordselt Rae vallas saab olema jõulumaa! Eesmärk on tuua kokku Suursoo külaplatsile valla elanikud ja pakkuda neile meeldejäädavat jõuluelamust. Jõulumaa programm on hoolikalt Suursoo külaelanike poolt loodud, et pakkuda unustamatut pühadekogemust, kus kohtuvad vanad traditsioonid ja uus loovus. Kahepäevane sündmus ühendab Suursoo piirkonna rikkaliku pärandi, tuues esile kohalikke kombeid ja rituaale, mis on eriliselt armsad kohalikele elanikele.

Suursoo korraldab 2025.aastal Rae Valla Küladepäeva, mis toob Suursoosse kokku ligi 500 inimest. Selle sündmuse raames soovime erilist rõhku panna külavanemate ja külaaktiivi koostööle, et jagada ühiselt kogemusi ning anda külaelu arendamisele veelgi rohkem hoogu juurde. Meie eesmärk on tugevdada kogukondadevahelist sidet ja innustada teineteiselt õppimist, et luua veelgi elujõulisem ja kaasavam külaelu kõigile osalejatele.

13. Kuidas olete külakogukonnana kaasa aidanud:

a) kohapealse ettevõtluse arengule:

Kohapealse ettevõtluse arengule oleme kaasa aidanud, korraldades mitmeid sündmusi, kuhu kutsume osalema kohalike ettevõtjaid ja kasutame kohalike teenusepakkujate teenuseid. Näiteks jaanipäeva, külapäeva ja pööripäevade tähistamisel saavad kohalikud ettevõtjad võimaluse pakkuda oma tooteid ja teenuseid kogukonnale, mis aitab neil suurendada nähtavust ja toetab nende äritegevuse kasvu. Selliste ürituste kaudu toetame aktiivselt kohaliku majanduse arengut ja tugevdame koostööd kogukonna ettevõtjatega.

b) heakorrale, keskkonnanahoiule, mälestiste või kultuuripärandi kaitsele:

Suursoo küla on pühendunud heakorra ja keskkonnanahoiu edendamisele, panustades aktiivselt oma kodukoha ilu ja looduse säilitamisse. Külaplatsi ja teede korrastamine ning osalemine „Teeme ära!“ talgupäevadel on olnud olulised tegevused, mis tagavad, et meie küla püsib hooldatud ja meeldiva elukeskkonnana. Lisaks oleme loonud jalutajatele spetsiaalsed käimisteed ja korraldame päikeseloojangu matku rabasse, et tutvustada kohalikele ja külalistele unikaalset raba ilu. Nende tegevuste kaudu väärtustame ja kaitseme oma kultuuripärandit ning loodusressursse, pakkudes samal ajal võimalusi kogukonna aktiivseks osalemiseks keskkonnanahoius.

c) haridus- ja kultuurielule, traditsioonide säilimisele, põlvkondadevahelise

sideme tugevdamisele:

Suursoo küla esindajad osalevad aktiivselt Rae valla haridus- ja kultuurikomisjonide töös ning vanemaealiste nõukogus, aidates seeläbi kaasa laiemate haridus- ja kultuuripoliitikate kujundamisele ning eakate huvide kaitsmisele.

Haridus- ja kultuurielu rikastamine ning traditsioonide säilitamine on Suursoo külas prioriteediks. Suursool on loodud oma noortekogu, mis pakub noortele võimalust aktiivselt panustada külaellu ja motiveerib neid olema osa kogukonna arendamisest. See aitab tugevdada põlvkondadevahelist sidet ja suurendada kogukonna ühtsust. Põlvkondade ühendamisele aitab kaasa ka laste ja noorte kaasamine külaürituste ettevalmistamisse ja läbiviimisse, mis arendab neis vastutustunnet ja austust küla traditsioonide vastu.

14. Kuidas tutvustate küla lugu ja traditsioone? Kas talletate küla ajalugu?

Talletame Suursoo küla ajalugu peamiselt kogukonna veebilehel „FB Suursoo Külaselts“, kus hoiame värsket ja ajakohast teavet küla oluliste sündmuste, traditsioonide ja lugude kohta. Veebileht pakub kaasaegset ja kergesti ligipääsetavat viisi meie pärandi säilitamiseks ja jagamiseks nii kohalike elanike kui ka laiemale avalikkusele.

Suursoo viimasest kümnendist annab põhjaliku ülevaate Suursoo arengukava sissejuhatus, mis kajastab küla olulisi saavutusi ja arengusuundi. Lisaks on Pikavere-Suursoo asundusküla ajaloost kirjutanud Vaino Napp raamatu, mis ilmus 2011. aastal ja pakub väärtuslikku teavet küla varasemast ajaloost ning selle kujunemisest.

15. Kuidas toimub küla ja kohaliku omavalitsuse koostöö?

Oleme aastate jooksul sisse tallanud kindla ja üksteist mõistva raja, mille taga on sihikindlus, läbirääkimiste oskus ja teotahe. KOV hindab kõrgelt külaelu ja võtab kuulda väikeste kogukondade mure nii sama tõsiselt kui suurte omi. KOV finantsiline panus toimub läbi RVAKS-i, mille kaudu liiguvad kogukondade projektide omafinantseerimise rahastamised. Aastaid on olnud meie kogukond esindatud ka KOV volikogus ja sealsetes erinevates komisjonides.

16. Miks peaks teie küla/külade piirkond/alev saama Harjumaa Aasta külaks?

Suursoo küla väärib Harjumaa Aasta Küla tiitlit, sest oleme omanäoline ja huvitava ajaloo kogukond. Meie küla on viimastel aastatel teinud märkimisväärseid edusamme nii kogukonna kaasamisel, kogukonna elujõulisuse hoidmisel kui ka kerksuskeskuse loomisel, et hoida külaelanike turvatunnet. Oleme loonud tugeva arengukava, mis tagab küla jätkusuutliku arengu, ning oleme aktiivselt osalenud piirkondlikus, kui ka üle Eestilises koostöös, mis toetab kogu valla heaolu.

Meie kogukond on tuntud oma tugeva koostöövaimu poolest – nii noored kui vanad osalevad aktiivselt külaelus, olgu selleks ühisürituste korraldamine, külaplatsi arendamine või küla kriisiplaani koostamine. Meie traditsioonid, nagu jaanipäeva tähistamine ja pööripäeva rituaalid, toovad kogukonna kokku ja hoiavad elus meie kultuuripärandit. Samal ajal oleme valmis tulevikku vaatama, olles uuendusmeelsed ja sooviga kaasata kogukonda sh ka noori läbi Suursoo noortekogu.

Suursoo küla on aktiivne ja hooliv kogukond, mis on pühendunud oma elanike heaolule ja küla tuleviku kindlustamisele. Meie pühendumus, saavutused ja tugev kogukonnavaim teevad meist väarika kandidaadi Harjumaa Aasta Küla tiitlile.

17. Kui soovite veel lisada, mis on teie külas erilist, silmapaistvat või kust leiada

lisamaterjali, siis pange see siia kirja.

Pikemalt saab tutvuda meie küla huvitava ja erilise rajamislooga meie kodulehel. Seal on põhjalikult lahti kirjutatud küla asukoha valik, teede eripära, majade ehituse nüansid ning kuidas valiti tulevased peremehed ja määrati talukoha väärtus. Küla ajaloo ja traditsioonide kohta leiate palju huvitavat, mis tutvustab meie kogukonna eripära ja pärandit. Rohkem infot leiate siit: Suursoo küla Facebooki leht [Suursoo Külaselts](#)